

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Міністерства освіти і науки України, м. Харків прийняла рішення

про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

на підставі прилюдного захисту дисертації «Взаємодія громадськості та органів публічної влади у забезпеченні регіонального розвитку» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

«27» серпня 2026 року.

Гайдар Ігор Валерійович, 1970 року народження, громадянин України освіта вища, в 2017 році закінчив Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, зі спеціальності публічне управління та адміністрування, на момент захисту приватний підприємець,

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна Навчально-науковому інституті «Інститут державного управління» Міністерства освіти і науки України, м. Харків

Науковий керівник Крутій Олена Миколаївна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою. Зміст, структура та обсяг дисертації відповідають нормативним вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті у наукових фахових виданнях України:

1) Гайдар І. В. Історичний розвиток взаємодії громадськості та місцевого самоврядування // *Наукові перспективи*. - Серія "Державне управління". 2024. № 7 (49).

2) Гайдар І. В. Громадські слухання та консультації з громадськістю в Україні: аналіз ефективності та напрями удосконалення // *Суспільство та національні інтереси*. - Серія

"Публічне управління та адміністрування". 2025. № 6 (14).

3) Гайдар І. В. Ефективна взаємодія громадськості та органів публічної влади як запорука сталого регіонального розвитку. Наукові інновації та передові технології. Державне управління, економіка, право, педагогіка, психологія: журнал. 2026. № 3(55) 2026.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Офіційний рецензент доцент кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, кандидат наук з державного управління, доцента Котукова Тетяна Валентинівна оцінила роботу позитивно та висловила такі зауваження:

1. У підрозділі 1.3 авторська типологія публічно-громадської взаємодії будується на трьох критеріях – інституційного закріплення, реального впливу громадськості та відповідності фазам управлінського циклу. Водночас залишається не до кінця з'ясованим, яким чином слід класифікувати конкретний механізм взаємодії, якщо він отримує різні оцінки за різними критеріями одночасно – наприклад, високий ступінь інституційного закріплення при фактично низькому реальному впливі на зміст рішень. Уточнення пріоритетності критеріїв у таких прикордонних випадках посилює операціональність запропонованої типології.

2. У підрозділі 2.2 порівняльний аналіз розкриває окремі елементи багаторівневої координації взаємодії в Польщі, Шотландії та інших країнах, однак не систематизує ці елементи у вигляді узагальненого уроку саме для проблеми вертикальної передачі громадських позицій між оперативним і стратегічним рівнями управління, яку сам автор визначає як ключовий структурний дефіцит вітчизняної практики у підрозділі 3.1. Пряме зіставлення зарубіжних механізмів вертикальної координації з цією конкретною вітчизняною проблемою посилює практичну цінність порівняльного розділу.

Офіційний рецензент Соболев Роман Георгійович, доцент кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидат наук з державного управління, доцент оцінив роботу позитивно та висловив такі зауваження:

1. У підрозділі 3.1, описуючи фазову архітектуру взаємодії через послідовність чотирьох фаз регіонального циклу – діагностику, стратегічне планування, реалізацію та моніторинг, – автор передбачає для кожної фази окремий, доречний саме для неї набір механізмів взаємодії. Водночас на практиці ці фази нерідко перекриваються в часі – наприклад, нова діагностична інформація може надходити вже під час реалізації стратегії, – і питання про те, як модель враховує таке паралельне, а не суто послідовне проходження фаз, залишається не до кінця розкритим.

2. У підрозділі 1.3, характеризуючи ко-виробничу взаємодію – органи самоорганізації населення, громадські ініціативи з відновлення та благоустрою, – автор не розглядає

питання правового та облікового статусу результатів такого ко-виробництва: коли громадськість власними ресурсами відновлює чи створює об'єкти регіональної інфраструктури, залишається відкритим питання, яким чином ці об'єкти набувають статусу публічного майна і хто відповідає за їх подальше утримання.

Офіційний опонент професор кафедри економіки та публічного управління Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», доктор наук з державного управління, професор, Заслуженого діяча науки і техніки України Дегтяр Андрій Олегович, зауважив що:

1. У підрозділі 3.2 запропонована квота регіонального партисипаторного бюджетування визначена у відносному вимірі – 1,5–2,5% бюджету розвитку області. Оскільки обсяги бюджетів розвитку суттєво різняться між регіонами, однакова відсоткова квота може означати абсолютно різні суми в грошовому вираженні: для потужного в фіскальному відношенні регіону навіть 1,5% може становити значний ресурс, тоді як 2,5% дотаційного регіону може виявитися недостатнім для фінансування навіть одного значущого проєкту. Доцільним було б доповнити відносну квоту абсолютним мінімальним порогом у гривневому вираженні.
2. У підрозділі 3.3, обґрунтовуючи фінансову незалежність органу незалежного моніторингу через посідання державного бюджету, програм ЄС і незалежних фондів, автор не аналізує ризик нестійкості цієї моделі фінансування у середньостроковій перспективі – зокрема, що станеться з незалежністю та обсягом фінансування моніторингу після завершення пріоритетних програм технічної допомоги ЄС у сфері публічного управління, орієнтовних термінів яких дисертація не наводить.
3. У підрозділі 2.1 виявлені системні дефіцити нормативної бази взаємодії проаналізовано переважно з юридично-процедурної точки зору, однак поза увагою залишається питання фіскальної вартості усунення цих дефіцитів для регіональних органів влади – зокрема, яких додаткових адміністративних витрат вимагатиме виконання обов'язку щодо публікації «Звітів про врахування позицій», запропонованого у підрозділі 3.2, для обласних адміністрацій з обмеженим кадровим забезпеченням.
4. У підрозділі 1.2, характеризуючи ресурсний канал впливу взаємодії на регіональний розвиток – залучення волонтерської праці та громадянських ресурсів до виробництва регіональних публічних благ, – автор не розглядає фіскальний ризик цього каналу: систематичне покладання на волонтерські та громадянські ресурси може створювати для органів влади стимул до скорочення власного бюджетного фінансування відповідних напрямів, розглядаючи громадянський внесок не як доповнення, а як заміщення публічних видатків. Питання про те, як розмежувати доповнювальний і замінювальний ефекти цього каналу та закласти запобіжники проти другого, залишається відкритим і потребує подальшого емпіричного дослідження на матеріалі конкретних регіональних бюджетів.

Офіційний опонент кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди Безрук Олександр Олександрович, оцінив роботу позитивно та висловив такі зауваження:

1. У першому розділі автор ґрунтовно синтезує кілька теоретичних традицій розуміння публічно-громадської взаємодії, однак недостатньо системно інтегрує політико-культурний вимір проблеми – зокрема, вплив успадкованої від радянського періоду

традиції дистанції між владою і суспільством на відтворення виявленого автором феномену «інституційного заморожування». Поглиблений аналіз цього історико-культурного підґрунтя дав би змогу точніше пояснити, чому саме нижчі рівні взаємодії виявляються стійкішими за вищі, а не лише констатувати цей факт емпірично.

2. У підрозділі 3.1, розширюючи суб'єктний склад взаємодії в умовах воєнного стану за рахунок військових адміністрацій з розширеними повноваженнями, автор не розглядає легітимізаційний вимір цього розширення: військові адміністрації є невідзвітними виборцям органами, що тимчасово виконують функції обраних рад, і питання про те, як забезпечити реальну, а не лише формальну відзвітність такого суб'єкта взаємодії перед громадськістю, залишається поза увагою дослідження.

3. У підрозділі 2.3 низька довіра описується як самовідтворювальна пастка, що трансформується виключно поступовими змінами. Водночас сам автор в іншій частині роботи констатує різкі, стрибкоподібні зміни громадянської активності після 2022 року. Це залишає нерозкритим питання про умови, за яких довіра може змінюватися не поступово, а стрибкоподібно – під впливом дискретних подій, як кризових, так і репутаційних, – що мало б значення для розуміння динаміки взаємодії в кризові періоди.

4. Запропонована у підрозділі 3.3 Координаційна рада з моніторингу якості взаємодії з балансованим складом (не більше третини представників влади) є цінною інституційною пропозицією, однак механізм формування іншої, більшої частини складу – представників громадянського суспільства й академічної спільноти – не деталізовано. Зважаючи на визнану самим автором у другому розділі нерівномірну концентрацію організованого громадянського суспільства в обласних центрах, є ризик, що склад нового органу відтворить ту саму нерівність представництва, яку покликаний долати.

Результати відкритого голосування:

"За" _5_ членів ради,

"Проти" __0__ членів ради,

"Утримались" __0__ членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Гайдару Ігорю Валерійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої
ради _____

Вячеслав ДЗІОНДЗІЮК

ПРОТОКОЛ

створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 17:31:23 30.08.2026

Назва файлу з підписом: Гайдар_РІШЕННЯ_разової_спецради.docx.asice

Розмір файлу з підписом: 29.2 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Гайдар_РІШЕННЯ_разової_спецради.docx

Розмір файлу без підпису: 25.2 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ДЗЮНДЗЮК ВЯЧЕСЛАВ БОРИСОВИЧ

П.І.Б.: ДЗЮНДЗЮК ВЯЧЕСЛАВ БОРИСОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2491611237

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 17:31:08 30.08.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000ACFB6801EC5AB207

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.08.19 13:00